

شرح و ترجمه

شرح الاشارات و التنبیہات

جلد دوم

www.ketab.ir

تألیف

حکیم بو علی سینا

به شرح نصیر الدین طوسی

ترجمه تعلیقات قطب الدین رازی

شارح و مترجم

محمد حسین نائیجی

سرشناسه: نائیجی، محمد حسین، ۱۳۳۸-

عنوان قرارداد: الاشارات و التنبيهات. فارسی. شرح / شرح الاشارات و التنبيهات. فارسی. شرح / عنوان و نام پدیدآور: ترجمه و شرح الاشارات و التنبيهات / تالیف بوعلی سینا؛ شرح نصیرالدین طوسی؛ ترجمه تعلیقات قطب الدین رازی؛ شرح و ترجمه محمد حسین نائیجی. / مشخصات نشر: قم: انتشارات منظومه شمسی، ۱۴۰۲. / مشخصات ظاهری: ج ۲. / شابک: دوره ۱-۷-۹۰۵۶۲-۹۰۵۶۲-۹۷۸؛ ج ۵-۷-۹۰۵۶۲-۹۰۵۶۲-۹۷۸؛ ج ۴-۶-۹۰۵۶۲-۹۰۵۶۲-۹۷۸؛ وضعیت فهرست نویسی: فیبا؛ یادداشت: زبان: فارسی-عربی. یادداشت: کتاب حاضر ترجمه و شرحی است بر کتاب "شرح الاشارات و التنبيهات" نصیرالدین طوسی که آن نیز خود شرحی بر "الاشارات و التنبيهات" ابن سینا است. / موضوع: ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰ - ۴۲۸ ق. الاشارات و التنبيهات -- نقد و تفسیر / موضوع: نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ ق. شرح الاشارات و التنبيهات -- نقد و تفسیر / موضوع: فلسفه اسلامی -- متون قدیمی تا قرن ۱۴ / ۲۰th century Islamic philosophy -- Early works to منطق اسلامی -- متون قدیمی تا قرن ۱۴ / Logic, Islamic -- Early works to

۲۰th century / عرفان -- متون قدیمی تا قرن ۱۴

۲۰th century Mysticism -- Early works to

شناسه افزوده: قطب الدین رازی، محمد بن محمد، ۶۹۴ - ۷۷۶ ق. / شناسه افزوده: ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰ - ۴۲۸ ق. الاشارات و التنبيهات. شرح. / شناسه افزوده: نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ ق. شرح الاشارات و التنبيهات. شرح

رده بندی کنگره: BBR۴۱۵

رده بندی دیویی: ۱۸۹/۱

شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۵۳۴۶۸

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

عنوان کتاب: شرح و ترجمه، شرح الاشارات و التنبيهات جلد ۲

مؤلف: بوعلی سینا

مترجم و شارح: محمد حسین نائیجی

ناشر: منظومه شمسی

نوبت و سال چاپ: ۱۴۰۲ / اول

تعداد صفحات و قطع: ۶۲۶ / وزیری

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نظری

صفحه آرایی و آماده سازی: حسین زارعی زیاری

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۰۵۶۲-۹۰۵۶۲-۹۷۸

شابک دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۹۰۵۶۲-۷-۱

مرکز پخش: ۰۹۱۹۰۵۰۲۲۹۱

سایت منظومه شمسی: /www.manzoumehshamsi.ir

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۲۵.....	فصل سوم: در جهت امکان
۲۶.....	ریشه یابی معانی امکان
۲۷.....	معنای امکان عام
۲۹.....	امکان ملازم سلب ضرورت است نه سلب ضرورت
۳۰.....	دو اشکال در عدم اشتراک بین امتناع وجود و امتناع عدم
۳۱.....	اشکال در ملازمت امکان وجود با سلب ضرورت عدم
۳۱.....	دو پاسخ خواجه
۳۲.....	اشکال فخر رازی در حمل امکان بر معدومات
۳۴.....	تقریر ملاقطب از دو اشکال و جواب آن ها
۳۵.....	پاسخ خواجه از اعتراض فخر رازی به زبان ملاقطب رازی
۳۵.....	وجه دوم از پاسخ
۳۶.....	امکان خاص در مقابل ضرورت ذاتیه
۳۷.....	امکان اخص معنای سوم از امکان
۳۸.....	شرح امکان اخص
۳۹.....	کثرت اعتبارات امکان ناشی از اعتبارات ضرورت
۳۹.....	معنای امکان در شرح مطالع مطابق اقسام ضرورت ها
۴۱.....	اطلاق اسم اعم بر اخص چگونه است
۴۴.....	اعتبارات چهارگانه امکان
۴۵.....	امکان استقبالی
۴۷.....	امکان استقبالی شرطی را نمی پذیرد
۴۸.....	امکان استقبالی و علل تکوینی وجوبی

- فصل چهارم: در اصول و شرائط جهات ۴۹
- جمع وجود خارجی با امکان ذاتی ۵۱
- مغایرت دوام و ضرورت ۵۱
- تفاوت سالبه ضروریه با سالب ضرورت ۵۲
- نام و جایگاه موجهات ۵۲
- چگونه از قضیه نقیض بگیریم؟ ۵۴
- جایگاه جهت ۵۴
- سلب امکان ۵۵
- تفاوت السالبه الضروریه با سالبه الضروریه به تقریر ملاقطب ۵۷
- فصل پنجم: در تحقیق کلیه موجه در جهات ۵۹
- تفاوت کل و کلی به زبان فخر رازی ۶۰
- مقدمه‌ای در یاد آوری تقسیم کلی به منطقی و عقلی و طبیعی ۶۲
- احکام شش گانه موضوع ۶۳
- اشکال خواجه بر فخر به عدم انطباق شرح با متن ۶۴
- کوششی در فهم قضیه کلیه و چگونگی ارتباط عنوان با افراد ۶۵
- تقریر ملاقطب در تحقیق کلیه موجه در باب موجهات ۶۷
- حیطه معنای کلیت ۶۸
- آیا هر حکم کلی ضروری است؟ ۶۹
- رابطه مطلقه و موجهه ۶۹
- تفاوت جهت عنوانی موضوع و جهت قضیه ۷۰
- جهت قضیه شرح انتساب محمول به افراد موضوعند نه عنوان موضوع ۷۱
- دوام غیر از ضروری است ۷۲
- نزدیکی دائمه با ضروریه ۷۲
- توجه منطقی به معانی و نه به مواد ۷۳
- چرا حروف به جای مواد به کار رفته است؟ ۷۴
- قضایای مرکبه ۷۴

۷۵.....	اقسام قضایای مرکبه
۸۰.....	مراد از قضیه فعلیه
۸۲.....	بررسی تفاوت بین قضایای مطلقه و ضروریه و ممکنه به نظر عده‌ای از دید ملاقطب
۸۵.....	فصل ششم: در تحقیق سالبه کلیه در جهات
۸۵.....	مطلقه سالبه همانند مطلقه موجب
۸۶.....	عنوان موضوع چه در موجب و چه در سالبه عنوان مشیر به افراد است
۸۷.....	صیغه‌های سالبه مطلقه به بیان ملاقطب
۸۸.....	کدام سالبه کلیه همان احکام موجب را دارد؟
۸۹.....	در زبان عربی و فارسی سالبه کلیه فراتر از مطلقه سالبه است
۹۰.....	اشتباه مردم در قضیه کلیه موجب
۹۱.....	حکمت نام عرفیه عام
۹۲.....	تحیل شیخ برای تعبیر از سالبه مطلقه
۹۲.....	بیان چگونگی سالبه عنوان موضوع در اشاره به افراد موضوع
۹۴.....	در تفاوت اعتبار تقدیم موضوع بر جهت و سلب
	تفاوت کلیه‌های ضروریه و ممکنه در سلب و ایجاب اعتباری است بر خلاف سالبه و
۹۶.....	موجب مطلقه
۹۶.....	تقریر فخر رازی از کلمات شیخ در تفاوت تعبیر لاشئ و کل جیم بکون لیس
۹۸.....	موافقت و مخالفت خواجه با فخر رازی
۹۹.....	دفاع ملاقطب از فخر رازی
۱۰۰.....	داوری در نظرات سه منطقی
۱۰۱.....	تقریر ملاقطب از مراد شیخ
۱۰۳.....	تقریر کلمات فخر رازی و اعتراض خواجه
۱۰۳.....	سخنی کلی در باب عناوین محصورات
۱۰۵.....	عقدالوضع سالبه نداریم
۱۰۵.....	چگونه جهات در موضوع تصور می‌شود
۱۰۶.....	عدم تصور سلب عنوان و قضایای مرکبه در عقدالوضع

۱۰۶.....	عدم تعارف جهت برای عقدالوضع
۱۰۷.....	بیان شیخ در باب مساوی بودن عقدالقوضع در موجب و سالبه
۱۰۷.....	چگونگی تقریر ملاقطب
۱۰۸.....	دفاع از خواجه
۱۰۹.....	تحلیل چگونگی عقدالوضع در مطلقه و ضروریه
۱۱۳.....	فصل هفتم: در چگونگی جهات در قضایای جزئیه موجب و سالبه
۱۱۴.....	معنای کلیت حکم برای موضوع
۱۱۵.....	پیاده شدن اطلاق عام در سالبه
۱۱۷.....	فصل هشتم: در اختلاف و اتفاق اعتبار جهت و حمل
۱۱۸.....	مثال‌های موضع اختلاف
۱۲۰.....	شرح موطن اختلاف
۱۲۲.....	اشکال ملاقطب بر خواجه
۱۲۵.....	فصل نهم: در تلازم وجهات
۱۲۷.....	لوح شرح مطالع
۱۳۰.....	تفسیر فخر رازی از ملازم‌ها
۱۳۲.....	کنجکاوی ملاقطب در مراد از ذوات الجهات
۱۳۳.....	فصل دهم: سازگاری امکان عام با وجوب رفع و هراس عده‌ای
۱۳۴.....	شمارش مجموعه جهات
۱۳۷.....	نقل همه قضایای بسیطه و مرکبه با تطبیق از شرح شمسیه
۱۳۸.....	قضایای مرکبه
۱۳۹.....	ممکنه خاصه

نهج پنجم

در تناقض قضایا و عکس آنها

۱۴۳.....	فصل اول: تناقض
۱۴۳.....	سخنی کلی در تناقض
۱۴۵.....	تعریف تناقض

رجوع همه اختلافات در تناقض به یک اختلاف.....	۱۴۶
تعیین صدق و کذب و عدم تعیین آن.....	۱۴۷
تقریر ملاقطب از تعین و عدم تعین صدق و کذب.....	۱۴۷
در بیان جهت ذاتی تقابل بین صدق و کذب.....	۱۴۹
ریشه شرائط تناقض: مقابل رفع اصل قضیه می کند.....	۱۵۰
شرائط تقابل تناقض.....	۱۵۱
وحدت ها به اعتبار فارابی سه وحدتند.....	۱۵۲
چرایی اعتبار وحدت زمان جدای از وحد موضوع و محمول.....	۱۵۲
بیان میرسید شریف در وحدت.....	۱۵۴
بیان دسوقی.....	۱۵۵
شرائط راجع به موضوع.....	۱۵۵
اعتراض خواجه.....	۱۵۶
عدم تحقیق تناقض بدون اعمار کمیت.....	۱۵۹
گشتی در کتاب های ملاقطب در باب شرائط تناقض.....	۱۶۱
معنای جزئیة.....	۱۶۱
شرائط خاص موجهات.....	۱۶۲
امتحان شرائط در ماده های سه گانه.....	۱۶۳
لوح متناقضان.....	۱۶۴
فصل اول: در تناقض مطلقات و نقیض مطلق وجودی.....	۱۶۶
معنای رفع در موجهات.....	۱۶۷
تناقض مطلقات در اشکالات پاسخ های ملاقطب.....	۱۶۸
دائمه نقیض مطلقه عامه.....	۱۷۱
تحلیل نقیض موجهه مطلقه عام.....	۱۷۲
تحلیل ملاقطب از نقیض مطلقه عامه.....	۱۷۵
چگونگی گرفتن نقیض برای مرکبات.....	۱۷۵
اجمالی از نقیض های بسایط.....	۱۷۶

۱۷۷.....	وجودیه و احکام آن
۱۷۷.....	کلام ملاقطب در وجودیه
۱۷۹.....	نقیض وجودی لادائم
۱۸۰.....	تقریر ملاقطب
۱۸۱.....	تردید در گرفتن نقیض مرکبات
۱۸۳.....	رفع اطلاق معنای نقیض اطلاق است
۱۸۴.....	تفاوت سلب اطلاق با اطلاق سلب
۱۸۵.....	راه کار آوردن نقیض مطلقه از جنس خودش
۱۸۶.....	راه کار دست یابی به نقیض مطلقه از جنس مطلقه
۱۸۷.....	تقریر ملاقطب از تلاش شیخ در گرفتن نقیض مجانس مطلقه
۱۹۲.....	چاره جویی برای نقیض مرکبات مطلقه
۱۹۲.....	تقریر ملاقطب از چگونگی نقیض مطلقات مرکبه
۱۹۴.....	نقیض عرفیه وجودیه
۱۹۶.....	تقریر ملاقطب از تحیل شیخ در تناقض مطلقات
۱۹۶.....	جزئیة شدن قضایا در صورتی که نقیض مطلقه مرکبه از جنس آن باشد
۱۹۸.....	عدم صحت راه حلّ عده‌ای در نقیض مطلقه
۲۰۰.....	تقریر ملاقطب از اشکال شیخ بر قوم
۲۰۱.....	فصل دوم: در تناقض دیگر قضایای موجهه
۲۰۲.....	نقیض دائمه لازمیه
۲۰۲.....	احصاء نقائص محصورات
۲۰۷.....	فصل سوم: در عکس مستوی مطلقات
۲۰۸.....	اشکالی مهم در عکس مبتنی بر انعکاس افراد
۲۰۹.....	پاسخ ملاقطب به اشکال
۲۰۹.....	معنای عکس کردن
۲۰۹.....	آیا در منفصله عکس معنا دارد؟
۲۱۰.....	معکوس از عکس اخص است

۲۱۰.....	علت اطلاق محکوم علیه و محکوم به
۲۱۲.....	عکس سالبه مطلقه و چاره جویی برای آن
۲۱۲.....	سالبه مطلقه عکس ندارد
۲۱۵.....	در عکس کدام یک از قضایا باید اول ذکر شود؟
۲۱۶.....	سوالب هفت گانه‌ای که عکس ندارند
۲۱۶.....	چگونه قاعده عکس را کلی بگیریم؟
۲۱۷.....	ادله سه گانه افتراض، خلف عکس برای اثبات عکس
۲۱۸.....	آیا با قیاس شکل سوم می‌توانیم عکس را اثبات کنیم؟
۲۱۸.....	تقریر ملاقطب از عدم قیاس بودن افتراض
۲۱۹.....	آیا به بهانه سوء ترتیب افتراض را قیاس بدانیم
۲۲۰.....	سالبه کلیه مطلقه نیز عکس ندارد
۲۲۲.....	کلام فارابی در نقیض سالبه مطلقه کلیه
۲۲۳.....	چاره جویی برای عکس سالبه مطلقه کلیه
۲۲۴.....	کلام قاضی ساوی در بصائر نصیریّه
۲۲۵.....	جهات عرفی عام
۲۲۶.....	دو چاره برای نقیض گیری از سالبه کلیه مطلقه
۲۲۷.....	اعتراض خواجه
۲۲۸.....	کلام منطقی‌ها در این عکس
۲۲۹.....	تقریر کلام ملاقطب
۲۳۰.....	اشکال ملاقطب رحمته الله علیه
۲۳۰.....	تقریر ملاقطب
۲۳۲.....	راه حل دوم برای گرفتن عکس سالبه مطلقه کلیه
۲۳۸.....	کلام فخر رازی و اشتباه او در قرائت
۲۳۹.....	عدم انعکاس موجه کلیه به موجه کلیه
۲۴۱.....	تقریر کلام شیخ
۲۴۳.....	تقریر ملاقطب از عدم انعکاس

۲۴۷	اندازه برهان خلف و قصور آن
۲۴۷	چگونگی خلف به بیان ملاقطب
۲۴۸	انعکاس عرفیه وجودیه به عرفیه وجودیه
۲۴۹	تقریر ملاقطب از عکس مطلقه موجب عرفیه
۲۵۰	بیان ملاقطب در این که چرا خلف قاصر است
۲۵۰	عدم عکس سالبه جزئیه
۲۵۱	چگونگی عکس سالبه جزئیه
۲۵۱	تقریر ملاقطب
۲۵۳	فصل پنجم: در عکس ضروریات
۲۵۳	اشاره‌ای به عکس ضروریات
۲۵۴	در عکس سالبه کلیه ضروریه
۲۵۵	پایاده کردن افتراض در جزئیه مطلقه
۲۵۶	اشکال ملاقطب در افتراض مزبور
۲۵۶	انعکاس موجب کلیه ضروریه به خودش
۲۵۸	رد کلام فاضل شارح
۲۵۸	در عکس موجب کلیه ضروریه
۲۶۰	تقریر اشکال از ملاقطب و پاسخ آن
۲۶۱	سالبه جزئیه ضروریه عکس ندارد
۲۶۳	فصل ششم: در عکس ممکنات
۲۶۶	بیان مغالطه قوم
۲۶۷	اشکال ملاقطب بر جواب و اصلاح آن

نهج ششم

در بیان احوال مادی قضایا

۲۷۱	فصل اول: در مواد قضایا
۲۷۱	در ترتیب مباحث
۲۷۲	نقل کلام شرح شمسیه و حواشی آن

۲۷۳	اصناف مواد قضایای قیاس
۲۷۴	حصر عقلی مواد قیاس ها
۲۷۵	مسلمات
۲۷۶	قضایای معتقدات
۲۷۶	قضایای واجب القبول
۲۷۸	عدم حصر عقلی تقسیم به عقیده فخر رازی
۲۷۹	تقریر تقسیم از ملاقطب
۲۷۹	اول قضایای اولیه اند (اولیات)
۲۸۰	یا آن مبادی که به قضیه منضم می شوند لازم آیند و یا غیر لازم
۲۸۰	قیاس متواترات
۲۸۱	مبادی کسی ها بدیهی اند
۲۸۱	فرق مجربات و متواترات
۲۸۲	وجدانیات از باب مشاهدات
۲۸۲	تعریف اقسام و انواع واجب القبول
۲۸۳	مراد از قضایای اولیه
۲۸۴	مشاهدات
۲۸۵	به کارگیری حواس ظاهره و باطنه در مشاهدات
۲۸۶	دخالت مشاهده در استقراء
۲۸۷	تقریر ملاقطب در دخالت احساس
۲۸۸	مجربات
۲۹۱	در ملاحظه هیأت حسی به تقریر ملاقطب
۲۹۱	آیا تجربه همان مشاهده مکرر است؟
۲۹۲	حدسیات
۲۹۳	تفاوت حدسیات و مجربات
۲۹۴	متواترات
۲۹۵	مراد از متواترات

۲۹۵.....	عدم دخالت عدد خاص در متواترات
۲۹۶.....	قیاساتها معها
۲۹۸.....	قضایای مشهوره
۳۰۱.....	نقل کلام شیخ در برهان شفاء در باب مشهورات
۳۰۲.....	علت گرایش مردم به مشهورات
۳۰۳.....	نظر عده ای در آراء محموده و خلیات
۳۰۵.....	قضایای وهمیه
۳۰۶.....	حیطه و همیات
۳۰۷.....	قاعده کلی در حیطه ادراکی قوا
۳۰۹.....	بیان ملاقطب در قضایای وهمی
۳۱۰.....	مقبولات و تقریرات
۳۱۰.....	قضایای مسلمة
۳۱۱.....	معتقدات و مأخوذات
۳۱۱.....	اقسام تقریریات
۳۱۲.....	مظنونات
۳۱۲.....	اطلاقات ظن
۳۱۴.....	با انتفاء هر شرطی از یقین خلاف آن شکل می گیرد
۳۱۵.....	قضایای مشبهات
۳۱۶.....	کاربرد مشبهات در مغالطات
۳۱۷.....	مغالطه معنویه مربوط به قضایای مفرده
۳۱۹.....	تقریر ملاقطب از مشبهات
۳۲۱.....	مخیلات
۳۲۲.....	تأثیر قضایای مخیل در اکثری مردم
۳۲۳.....	فصل دوم: در تسلیمیات
۳۲۴.....	تغذیه قیاس جدلی از مشهورات و تسلیمیات

نهج هفتم

در ترکیب ثانوی حجت‌ها

۳۲۷.....	در مقصد دوم منطق
۳۲۸.....	کلام ملاقطب در ساختار منطق
۳۲۸.....	اقسام سه گانه قضایا
۳۲۹.....	اصناف سه گانه ادله
۳۳۱.....	فصل اول: در قیاس و استقراء و تمثیل
۳۳۲.....	تقسیم حجت به قیاس و استقراء و تمثیل
۳۳۳.....	علت تعبیر شیخ به اصناف حجج
۳۳۳.....	پایه‌های شش گانه براهین
۳۳۵.....	بیان دیگری در تقسیم حجت‌ها
۳۳۵.....	چگونه قسمی از حجت به قسم دیگر مبدل می‌شود؟
۳۳۶.....	تبدیل تمثیل به قیاس
۳۳۸.....	استقراء
۳۳۹.....	تقریر ملاقطب از استقراء
۳۴۰.....	تمثیل
۳۴۲.....	ارکان تمثیل
۳۴۳.....	راه دوم از طریق تقسیم و سبر
۳۴۳.....	راه طرد و عکس
۳۴۴.....	سبر و تقسیم (تردید)
۳۴۵.....	کاربردهای تمثیل
۳۴۶.....	بیان ملاقطب از جامع تمثیل
۳۴۷.....	در قیاس
۳۴۹.....	مقصود اصلی از باب حجت
۳۴۹.....	تعریف قیاس
۳۵۰.....	تبعیت نتیجه از مقدمات در صدق نه در کذب

۳۵۲	 مقدمات قیاس و حدود آن
۳۵۵	 فصل دوم: در تقسیم قیاس
۳۵۶	 تقسیم قیاس ابتکار شیخ است
۳۵۹	 فصل سوم: در قیاس اقترانی
۳۶۰	 تبیین اصطلاحات باب قیاس
۳۶۰	 دو اشکال فخر رازی در باب قیاس
۳۶۱	 پاسخ‌های فخر رازی
۳۶۳	 مقدمه در توضیح ارتباط عنوان موضوع با افراد موضوع
۳۶۵	 نقادی خواجه در کلام فخر رازی
۳۶۶	 تقریر ملاقطب
۳۶۷	 تقریر ملاقطب از اشکالات فخر رازی و پاسخ آن
۳۶۹	 فصل چهارم: اصناف قیاس‌های اقترانی حملی
۳۶۹	 اصناف اقترانی‌های حملی
۳۷۰	 اشکال از چه تقسیمی بیرون آمده‌اند
۳۷۰	 نیازمندی به اشکال دوم و سوم و حتی چهارم
۳۷۱	 قیاس کامل و قیاس غیر کامل
۳۷۲	 چگونگی ترتیب حدود قیاس در اشکال چهارگانه
۳۷۳	 چگونگی رجوع اشکال به شکل اول
۳۷۵	 فصل پنجم: در شکل اول
۳۷۵	 شکل اول
۳۷۶	 شرائط شکل اول
۳۷۷	 بداهت انتاج شکل اول
۳۷۸	 شرائط اشکال به طور اجمال
۳۷۸	 شرائط مشترک اشکال
۳۷۹	 احتساب ضروب اشکال
۳۸۰	 ضروب نتیجه و احتساب ضروب

۳۸۲.....	تقریر ملاقطب از شرط جهتی شیخ
۳۸۵.....	جان انتاج اندراج است.....
۳۸۶.....	ضرب اول شکل اول.....
۳۸۶.....	ضرب دوم.....
۳۸۶.....	ضرب سوم و چهارم.....
۳۸۷.....	شرط جهات با مراعات اندراج.....
۳۸۸.....	بالفعل بودن صغری به معنای اندراج است.....
۳۸۸.....	امکان در صغری منافی فعلیت و اندراج است.....
۳۸۹.....	اختلاط‌ها در صغرای بالقوه و امکان.....
۳۹۰.....	بیان اختلاط اول.....
۳۹۱.....	ادله بر انتاج ممکنه صغری.....
۳۹۴.....	تحقیق اختلاط دوم با استفاده از شرح مطالع.....
۳۹۵.....	مکتب شیخ و فارابی در باب بالفعل بودن افراد و یا بالقوه بودن آن‌ها و تصالح آن‌ها.....
۳۹۷.....	تقریر ملاقطب از اختلاط.....
۳۹۹.....	بیان اختلاط دوم.....
۴۰۰.....	تبدیل ممکنه به مطلقه در اختلاط دوم.....
۴۰۲.....	بیان اختلاط سوم.....
۴۰۳.....	برخی از نتایج تابع کبری و برخی تابع صغرایند.....
۴۰۵.....	نتایج تابع کدام مقدمه‌اند؟.....
۴۰۶.....	اشکالی در انتاج صغرای ممکنه.....
۴۰۶.....	تقریر ملاقطب از کلام شیخ و خواجه.....
۴۰۷.....	تقریر ملاقطب از انتاج ضروری و لاضروری و اشکال و پاسخ در آن.....
۴۰۹.....	تأمین فعلیت صغری با ملازم ممکنه سالبه با موجه.....
۴۱۱.....	در تحقیق تبعیت نتیجه از اخس مقدمات.....
۴۱۳.....	تقریر عدم قبول قاعده تبعیت نتیجه از اخس مقدمات به طور اطلاق.....
۴۱۴.....	عدم انتاج اختلاط صغرای ضروری و کبرای وجودیه.....

نقل و نقد کلام بصائر.....	۴۱۶
فصل ششم: در شکل دوم.....	۴۲۱
شرائط شکل دوم.....	۴۲۳
بیان اختلاف مقدمتین.....	۴۲۵
تحلیل انتاج.....	۴۲۷
در بیان عدم انتاج دو مقدمه مطلقه.....	۴۲۹
عدم وجود ملاک تعاند در انتاج دو مطلقه.....	۴۳۰
شرط انتاج شکل دوم: مقدمه سالبه عکس شود.....	۴۳۱
لزوم ارجاع اشکال غیر کامل به کامل.....	۴۳۲
قاعده در انتاج امکان انعکاس است.....	۴۳۳
فقط چهار ضرب منتج هستند.....	۴۳۵
چگونگی حذف ضروب غیر منتج.....	۴۳۷
نگاهی دیگر به قضایای حمليه.....	۴۴۰
افتراض قیاس نیست.....	۴۴۱
بیان اختلاط در شکل دوم در ممکنات و مطلقات و ضروریات.....	۴۴۳
دسته بندی شرائط به لحاظ جهت.....	۴۴۳
انتاج اختلاط ممکنه با قضایایی که عکس دارند.....	۴۴۵
تفصیلی در باب اختلاط ممکنه با سائر قضایا.....	۴۴۶
استدلال بر رد شکل اول از راه خلف و عکس.....	۴۴۷
تقریر متن شیخ.....	۴۴۸
تقریر بیان خواجه.....	۴۴۹
کبرای موجب مطلقه نتیجه نمی دهد.....	۴۵۰
نقل کلام بصائر.....	۴۵۱
اشکالات بصائر.....	۴۵۱
دو شرط انتاج قیاس مولف از ممکن و مشروط به وصف.....	۴۵۳
علت عدم انتاج در جایی که کبری سالبه مطلقه نباشد.....	۴۵۴